

CONCEPT în vederea elaborării Programului național pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028	
1. Denumirea documentu lui	Programul național pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane pentru anii 2024-2028 (în continuare “Programul”).
2. Tipul documentu lui de politici publice care se propune a fi elaborat	Documentul de politici publice propus spre elaborare constituie un Program, care va fi implementat printr-un plan de acțiuni. Programul urmează a fi: - elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice; - aprobat prin hotărâre de Guvern.
3. Problema care urmează a fi abordată	Traficul de ființe umane (în continuare “TFU”) constituie o încălcare a libertății și demnității individuale și este o formă gravă de infracțiune, continuând să reprezinte o amenințare la securitatea și dezvoltarea durabilă a societății contemporane, precum și un pericol transnațional. Noi forme de TFU apar în mod constant și necesită o analiză și ajustare continuă a răspunsului din partea actorilor antitrafic. În Republica Moldova importanța acordată prevenirii și combaterii TFU se reflectă prin asumarea angajamentului privind lupta împotriva acestei infracțiuni, exprimat prin ratificarea instrumentelor internaționale: Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite (ONU) împotriva criminalității transnaționale organizate (Protocolul de la Palermo) (ratificată în 2005), Convenția Consiliului Europei (CoE) privind lupta împotriva TFU (2006), Convenția privind munca forțată sau obligatorie (2000); Convenția privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copiilor (2002); Convenția CoE împotriva traficului de organe umane (2017), Convenția CoE privind protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și abuzului sexual (2012) și altele. Urmare a ratificării acestor instrumente internaționale Republica Moldova este monitorizată de către evaluatorii externi (Grupul de experți independenți privind combaterea TFU din cadrul Consiliului Europei (GRETA), Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii, Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC) etc.) pentru a determina gradul de implementare a prevederilor acestor instrumente. Recomandările Rapoartelor evaluatorilor externi, rapoartele analitice ale organizațiilor necomerciale, precum și concluziile Rapoartelor naționale privind realizarea politicii de prevenire și combatere a TFU elaborate anual¹ reflectă necesitățile de consolidare a politicilor naționale pentru următoarea etapă de implementare. Până în prezent, politica națională în domeniu a fost realizată în conformitate cu prevederile planurilor naționale de prevenire și combatere a TFU, aprobate de către Guvern (6 planuri realizate în perioada 2001-2016), ale Strategiei Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului

¹ <http://www.antitrafic.gov.md/lib.php?l=ro&idc=30>

de ființe umane (2009-2016), adoptate de către Parlamentul Republicii Moldova și ale Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023 (aprobată prin HG nr. 461/2018) și Planurile de acțiuni privind implementarea acestora (Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 și Planul de acțiuni pentru anii 2021-2022). Realizarea activităților prevăzute în ultimul Plan de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023 s-a finalizat în anul 2022.

În această perioadă, Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative² în toate domeniile de combatere a TFU (așa-numita paradigmă a celor „4P” cu privire la răspunsul antitrafic), inclusiv prevenirea TFU, protecția victimelor, pedepsirea/urmărirea penală a traficanților, și dezvoltarea parteneriatului între diferiți actori la toate nivelurile. Cu toate acestea, pandemia COVID-19 și crizele multiple care decurg din invazia pornită de Federația Rusă în Ucraina, împreună cu reformele administrative în derulare, fluctuația mare a personalului în instituțiile guvernamentale cheie, cât și lipsa resurselor, au influențat negativ procesul de implementare a Strategiei naționale și a Planurilor de acțiuni, cât și a rezultatelor acestora.

Necesitatea elaborării unui document de politici distinct în domeniul prevenirii și combaterii TFU rezultă din prevederile:

1. Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane, care prevede că: *„Fiecare Parte va stabili și/sau va susține politici și programe eficiente în vederea prevenirii traficului de ființe umane”*

2. Recomandările mecanismelor de evaluare a eforturilor Statului în acest domeniu, recepționate prin diferite platforme:

a) Grupul de experți independenți privind combaterea traficului de ființe umane din cadrul Consiliului Europei (GRETA);

b) Evaluarea Periodică Universală;

c) Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii (SUA);

d) Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate (UNODC);

e) Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

De asemenea, Evaluarea externă³ a Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023 efectuată de expertul internațional independent Hanna Antonova a relevat că:

“în contextul actual al Republicii Moldova, e nevoie în continuare de un document de politici distinct privind prevenirea și combaterea TFU pentru a menține nivelul de implicare a actorilor relevanți, a susține realizările actuale, a ghida eforturile de

² A se vedea Rapoartele naționale de realizare a politicii de prevenire și combatere a TFU: <http://www.antitrafic.gov.md/lib.php?l=ro&idc=30>

³ Necesitatea realizării unei evaluări externe, independente a procesului de implementare a Planului național de acțiuni, reprezintă una dintre recomandările Raportului GRETA în cadrul celei de-a treia runde de evaluare (pag.10), publicat la 3 decembrie 2020. <https://rm.coe.int/greta-2020-11-fgr-mda-en/1680a09538>

consolidare a capacităților și de colectare a datelor și a avansa cu abordarea problemelor rămase nesoluționate”⁴.

Această necesitate este susținută de tendințele și riscurile neprevăzute semnificative, în special cele asociate cu aflusul masiv de persoane refugiate în contextul agresiunii din Ucraina, crizele economice și energetice care sporesc vulnerabilitatea populației și faptul că Moldova a devenit țară de destinație a TFU, precum și cu atenția internațională sporită față de problema TFU.

În vederea elaborării documentului de politici, se va atrage atenția la stabilirea unor indicatori calitativi pentru acțiunile propuse. Evaluarea expertului internațional a Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023, menționată mai sus, relevă că majoritatea intervențiilor/activităților planificate ca parte a Strategiei și a Planurilor naționale de acțiuni nu au avut valori de referință sau ținte stabilite. De asemenea, nu au fost stabiliți indicatori, valori de referință și ținte pentru a măsura rezultatele finale și impactul Strategiei. Acest lucru are ca rezultat aplicabilitatea limitată a autoevaluărilor cu privire la gradul de finalizare a activității incluse în Rapoartele naționale, precum și o lipsă generală de date pentru măsurarea rezultatelor finale și impactului.

De asemenea, Programul se va concentra pe cele mai stringente probleme din domeniu, ținând cont de documentele de politici existente și segmentele pe care acestea deja le acoperă. Segmentul Prevenirii va fi abordat ținând cont de obiectivul specific stabilit din Planul de acțiuni privind implementarea Programului național pentru protecția copilului pe anii 2022- 2026: “Creșterea gradului de cunoaștere și reacție a populației la orice formă de violență față de copii, astfel încât numărul cazurilor de violență față de copii înregistrate în baza sesizărilor și autosesizărilor să scadă de la 6 828 în 2020 la 3 500 în 2026, iar ponderea cazurilor de violență confirmate din totalul cazurilor raportate să crească de la 77,9% la 95% în aceeași perioadă”.

Segmentul Protecției și Asistenței victimelor TFU va fi abordat luând în considerare Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026 și Planul de acțiuni pentru anii 2022-2024 privind implementarea acestuia (aprobat prin HG nr.182/2022), care are drept scop realizarea în practică a drepturilor victimelor infracțiunilor și implementarea Legii nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor.

După cum arată rezultatele analizelor efectuate de către actorii antitrafic, în ultimii ani, au apărut tendințe de creștere a numărului de cazuri de exploatare a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova, care traversează țară ca parte a fluxurilor migraționiste mixte de tranzit către țările UE; vin să lucreze în Moldova în legătură cu lipsa forței de muncă în interiorul țării, cauzată de emigrație masivă a cetățenilor Republicii Moldova. Se menține o rată considerabilă a migrației externe a forței de muncă, iar disponibilitatea de a accepta oferte de muncă nesigure în străinătate cresc riscurile TFU.

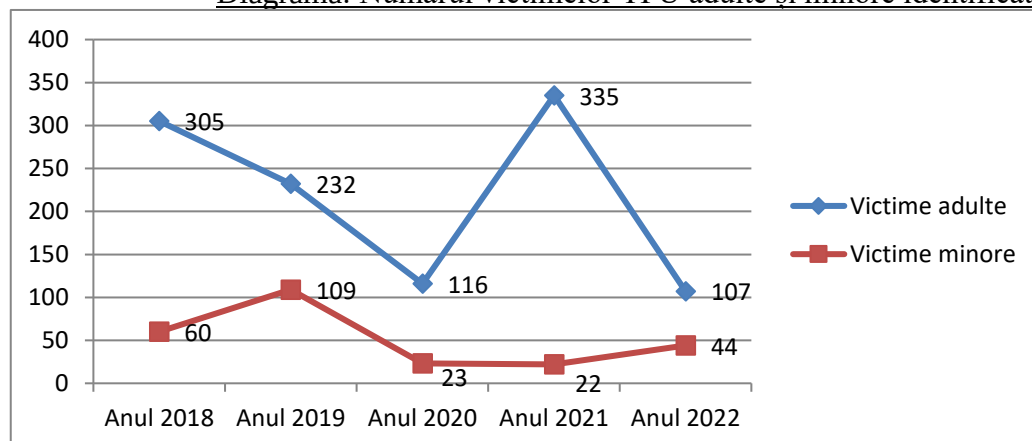
În acest context, este necesară ajustarea cadrului normativ existent în domeniu

⁴ H. Antonova „Evaluarea Strategiei naționale a Republicii Moldova de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023”(AO Centrul Internațional „La Strada” Moldova, Chișinău, 2022), pag. 65
<http://www.antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&idc=32&id=1420&t=/Rapoarte/Ale-partenerilor-internationali/Evaluarea-Strategiei-nationale-de-prevenire-i-combatere-a-trafficului-de-fiinte-umane-pentru-anii-2018-2023>

antitrafic, ținând cont de noile tendințe de evoluție a fenomenului TFU, în special de riscurile creșterii cazurilor de exploatare a cetățenilor străini pe teritoriul Republicii Moldova.

Datele oficiale ale Centrului pentru combaterea traficului de persoane arată că fenomenul TFU rămâne a fi actual în Republica Moldova. În perioada anilor 2018-2022 a fost înregistrat următorul număr de victime ale TFU:

Diagrama: Numărul victimelor TFU adulte și minore identificate

Noile tendințele în evoluția fenomenului TFU în Republica Moldova cuprind:

- modificarea țărilor de destinație a TFU (fluxurile TFU din Republica Moldova au redirecționat spre statele – membre ale UE);
- creșterea aplicării tehnologiilor informaționale și de comunicare la toate etapele procesului TFU, începând cu recrutarea și terminând cu exploatarea persoanelor traficate;
- diminuarea rolului recrutării în procesul TFU;
- sporirea rolului exploatarei și creșterea răspândirii exploatarei prin muncă;
- ștergerea granițelor între fenomenul TFU și contrabanda migraților.

Problemele care urmează a fi soluționate și rezultă din Rapoartele evaluatorilor externi, rapoartelor analitice ale organizațiilor necomerciale și Rapoartele naționale de realizare a politicii naționale de prevenire și combatere a TFU pentru anul 2020⁵ și pentru anul 2021⁶:

CADRUL INSTITUȚIONAL

- mecanism deficitar de activitate al Comisiilor teritoriale pentru combaterea TFU și probleme în coordonarea politicilor antitrafic la nivel național și local, urmare reformelor instituționale;
- număr redus de inspectori de muncă și competențe limitate în realizarea controalelor inopinate;
- lipsa unui Raportor național antitrafic/lipsa unui mecanism independent deja existent

⁵ <http://www.antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&idc=30&id=1362&t=/Rapoarte/Nationale/Raport-national-de-realizare-a-politicii-de-prevenire-si-combatere-a-traficului-de-fiinte-umane-pentru-anul-2020>

⁶ <http://www.antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&idc=30&id=1381&t=/Rapoarte/Nationale/Raport-national-de-realizare-a-politicii-de-prevenire-combatere-a-traficului-de-fiinte-umanepentru-anul-2021>

	în vederea monitorizării activităților antitrafic realizate de instituțiile statului (reiese inclusiv din Evaluarea capacității Direcției Secretariate Permanente a Cancelariei de Stat a Republicii Moldova de coordonarea politicilor antitrafic și fezabilității instituirii poziției Raportorului Național în domeniul antitrafic în Moldova⁷, realizată de expertul independent internațional Hanna Antonova); - lipsa/insuficiența consilierii psihologice (prevăzută de Legea 137/2016 cu privire a reabilitarea victimelor infracțiunilor) a victimelor care nu beneficiază de serviciile Centrelor de asistență și protecție a victimelor TFU; - dezvoltarea serviciului psihologic este stopat din lipsa cadrului normativ pe domeniul dat; - lipsa judecătorilor specializați pentru examinarea cauzelor TFU. CADRUL NORMATIV - cadrul normativ național parțial armonizat la directivele Uniunii Europene în domeniul TFU; - cadrul normativ insuficient pentru a răspunde la provocările și tendințele noi în evoluția globală a fenomenului TFU, inclusiv cu referire la persoanele refugiate din Ucraina. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚILOR SPECIALIȘTILOR - ținând cont de fluctuația cadrelor din domeniu, dar și de metodele noi de lucru ale traficantilor, apariția noilor forme de trafic și exploatare, în special în mediul online, există necesitatea continuării consolidării abilităților ofițerilor de aplicare a legii, referitoare la cele mai bune practici internaționale, dar și a altor specialiști implicați în identificarea, referirea și asistența victimelor TFU; - lipsa bazelor de date pentru prelucrarea rapidă a informației și lipsa capacităților de analiză. PREVENIRE - organizațiile comerciale nu sunt suficient informate despre problema TFU și exploatarea prin muncă, inclusiv exploatarea în lanțuri de aprovizionare; concepția responsabilității sociale deocamdată nu a fost răspândită în Moldova; - lipsa colectării datelor calitative privind TFU, inclusiv cartografierea suspecților și victimelor acestei infracțiuni; - creșterea utilizării tehnologiilor informaționale la toate etapele traficului de ființe umane, și vârsta victimelor identificate, indică faptul că tinerii necesită a fi informați și implicați mai mult în campanii de prevenire și informare.
--	--

⁷ <http://www.antitrafic.gov.md/libview.php?l=ro&id=1359&idc=32&t=/Rapoarte/Ale-partenerilor-internationali/Evaluarea-capacitatii-Directiei-Secretariate-Permanente-a-Cancelariei-de-Stat-a-Republicii-Moldova-de-coordonarea-politicilor-anti-traffic-i-fezabilitatii-instituirii-pozitiei-Raportorului-National-in-domeniul-anti-traffic-in-Moldova/>

	PROTECȚIE - accesul limitat la asistență medicală, din cauza că victimele nu dețin o poliță de asigurare⁸ (victimele TFU, adesea, nu stau la evidență la agențiile teritoriale de ocupare a forței de muncă, iar Guvernul, potrivit legislației, este obligat să asigure gratuit numai șomerii oficial înregistrați. De aceea, accesul victimelor TFU la asistență medicală necesară este adesea îngreunat și depinde de faptul dacă Organizația Internațională pentru Migrație va putea aloca suma necesară pentru procurarea poliței asigurării medicale⁹); - lipsa unui mecanism/programe pentru reabilitarea victimelor TFU, în vederea evitării riscurilor de schimbare a declarațiilor și revictimizării acestora (deseori victimele TFU din lipsa unui mecanism/programe de reabilitare își schimbă declarațiile, din lipsa resurselor financiare refuză să participe în cadrul procesului penal); - ineficiența funcționării mecanismului de acordare a compensațiilor din partea statului victimelor TFU, în baza mecanismului stabilit prin Legea nr. 137/2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor; - un număr redus de victime ale TFU care beneficiază de asistență juridică garantată de stat. PEDEPSIRE - schimbul de informații insuficient în vederea inițierii operațiunilor pro-active, inclusiv de la fazele de recrutare și transportare; - accesul limitat la datele globale actualizate despre traficanți; - durata îndelungată a proceselor penale, care a avut ca rezultat achitarea traficanților; PARTENERIAT - proces de cooperare între actorii relevanți, naționali și internaționali, specializați în lupta împotriva TFU dificil, ținând cont de accesul birocratizat la canalele directe de comunicare dintre structurile responsabile, de la nivel național și internațional; - parteneriate insuficiente cu societatea civilă și sectorul privat; - lipsa parteneriatului dintre inspectorii de muncă, sectorul privat, sectorul medical în special în identificarea și referirea victimelor TFU către organele de drept; - cooperarea limitată cu țările UE în scopul creării mecanismelor de angajare legală la muncă a cetățenilor Republicii Moldova în aceste țări, în formulă de programe comune
--	---

⁸ Raportul Departamentului de Stat al SUA privind situația traficului de persoane, ediția 2022: http://www.antitrafic.gov.md/public/files/TiP_2022_Moldova.pdf

⁹ Raport analitic: Tendințe în evoluția traficului de ființe umane în Republica Moldova și factori externi de influență, 2020, elaborate de C.I. "La Strada": https://lastrada.md/pic/uploaded/Tendinte%20TFU%20rom_TFU.pdf

	sau prin încheierea de acorduri internaționale în domeniul migrației în scopul muncii. REFERITOARE LA FLUXUL PERSOANELOR REFUGIATE DIN UCRAINA¹⁰ - lipsa unor materiale/suporturi metodologice, care să ajute specialiștii în identificarea victimelor și prezumatelor victime ale TFU și exploatarei în rândul persoanelor refugiate din Ucraina; - proces complicat de integrare a copiilor din Ucraina în instituții educaționale (preșcolare și școlare) din cauza neacordării statutului legal clar asociat cu formele de protecție a străinilor prevăzut de legislație precum și a persoanelor adulte în câmpul muncii; lipsa unei abordări sistemice, a unei evidențe unice a persoanelor refugiate și monitorizării situației acestora. - alte probleme și provocări. Având în vedere numeroasele provocări care există, precum și politici publice în domenii conexe¹¹, experții recomandă stabilirea unor priorități clare ale politici antitrafic pentru următorul ciclu de planificare¹². Acest lucru va permite o utilizare mai eficientă a resurselor în actuala criză economică. Priorități: - armonizarea cadrului normativ la directivele UE și consolidarea mecanismului instituțional în domeniu la nivel central și local; - informarea eficientă a populației despre riscurile și consecințele TFU, în special accent pe tineri, grupuri vulnerabile la TFU, persoane refugiate din alte țări; - identificarea măsurilor de motivare a specialiștilor specializați în domeniu, să lucreze în sistem și consolidarea capacităților polițiștilor, inspectorilor de muncă, asistenților sociali, psihologilor, medicilor, avocaților, judecătorilor, etc.; - dezvoltarea mecanismului de reabilitare a victimelor TFU (adulți și copii); - menținerea durabilă a parteneriatelor stabilite și crearea de noi colaborări dintre diferite domenii.
4. Scopul elaborării documentului de politici publice	Consolidarea și continuitatea sistemului național de prevenire și combatere a TFU.

¹⁰ Preluate din Raportul de cercetare al C.I La Strada „Cartografierea serviciilor existente în Republica Moldova pentru persoanele strămutate din Ucraina. Identificarea riscurilor de exploatare și trafic de ființe umane https://lastrada.md/pic/uploaded/Cartografierea_serv_exist_MD_ro.pdf

¹¹ Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026 și Planul de acțiuni pentru anii 2022-2024 privind implementarea acestuia, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.182/2022; Programul de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022 – 2025, aprobat prin Hotărîrea Guvernului din 28.12.2022.

¹² H. Antonova „Evaluarea Strategiei naționale a Republicii Moldova de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023”(AO Centrul Internațional „La Strada” Moldova, Chișinău, 2022), pag. 66.

5. Concordanța cu SND	Programul va contribui la implementarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, în special la: - Obiectivul general 1. Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților, ținta strategică nr. 7) eradicarea muncii forțate, a traficului de ființe umane și a muncii copiilor (<i>Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 8.7</i>); - Obiectivul general 9. Promovarea unei societăți pașnice și sigure, ținta strategică nr. 2) stoparea abuzului, neglijării, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și de tortură a copiilor (<i>Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 16.2</i>). Astfel, prin prisma acțiunilor care vor fi stabilite conform paradigmei 4P: Prevenire, Protecție, Pedepsire și Parteneriat, publicul larg și în special grupurile vulnerabile, vor fi mai informați pentru a putea evita situațiile de exploatare și trafic, vor fi întreprinse măsuri pentru reducerea vulnerabilității populației, victimele TFU vor beneficia de o protecție adecvată și conform necesităților individuale, traficanții vor fi trași la răspundere conform legislației în vigoare, precum și vor fi stabilite parteneriate durabile atât la nivel național, cât și internațional.
6. Concordanța cu cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM)	CBTM pentru anii 2023-2025 a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 692/2022 și se referă inclusiv la suportul domeniului prevenirii și combaterii TFU pentru perioada anilor 2023-2025. O parte din resursele financiare necesare implementării Programului provin din bugetul public național, alocate instituțiilor cu competențe în implementarea Programului prin intermediul următoarelor programe/subprograme: 1. Sectorul Protecția Socială Subprogramul 9012 „Protecția socială în cazuri excepționale” cu următoarele activități: • Repatrierea victimelor traficului de ființe umane (adulți și copii) • Transferurile de la bugetul de stat către bugetele locale – centrele trafic de ființe umane și violența în familie (TDS) • Finanțarea Centrului de asistență și protecție pentru victimele traficului de persoane; Subprogramul 9004 „Protecția persoanelor în etate”: • Finanțarea Serviciului de asistență și protecție a bărbaților victime ale TFU (din cadrul Centrului de plasament pentru persoane vârstnice și cu dizabilități, or. Chișinău). 2. Sectorul Justiție Subprogramul 4012 „Instruire inițială și continuă în domeniul justiției”, care va asigura instruirea procurorilor și judecătorilor, inclusiv pe domeniul prevenirii și combaterii TFU și crime conexe. 3. Pentru Sectorul “Servicii generale de stat”, Subprogramul 0301 „Exercitarea guvernării” în <i>Strategia sectorială de cheltuieli CBTM 2022-2024 a Cancelariei de Stat, a fost stabilită acțiunea 13. “Organizarea campaniilor naționale/acțiunilor de</i>

	<i>informare și sensibilizare privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane”.</i> Realizarea acțiunilor de informare și sensibilizare privind prevenirea și combaterea TFU se vor realiza din contul și în limita alocațiilor bugetare aprobate Cancelariei de Stat în legile bugetare anuale, precum și din alte surse, conform legislației în vigoare.
7. Concordanța cu prioritățile guvernamentale și celelalte documente de planificare și de politici publice	Programul contribuie la implementarea următoarelor documente de politici publice: • Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” sub aspectul promovării unei societăți pașnice, sigure și inclusive, creșterii veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților; • Programul Național de Ocupare a Forței de Muncă pentru anii 2022-2026; • Programul de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022-2025; • Programul Național pentru Protecția Copilului pe anii 2022-2026 și Planul de acțiuni pentru implementarea acestuia; • Programul de creare și dezvoltare a Mecanismului național de referire („MNRV”) pentru protecția și asistența victimelor infracțiunilor pe anii 2022-2026 și Planul de acțiuni pentru anii 2022-2024 privind implementarea acestuia; • Programului național de implementare a Rezoluției 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2023-2027 • Programul sprijină implementarea prevederilor Legii nr. 241/2005 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane; Programul se aliniază și va contribui la realizarea prevederilor Acordului de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (UE), <u>și anume a:</u> <i>Articolului 14. Cooperarea în domeniul migrației, al azilului și al gestionării frontierelor, lit. (d) instituirea unei politici preventive eficace împotriva migrației ilegale, a traficului de migranți și de persoane, inclusiv a unor mijloace de combatere a rețelelor de traficanți de migranți și de persoane și de asigurare a protecției victimelor acestui tip de trafic</i> <i>Articolului 16. Prevenirea și combaterea criminalității organizate, a corupției și a altor activități ilegale, alin. (1) Părțile cooperează în ceea ce privește prevenirea și combaterea tuturor formelor de activități infracționale și ilegale, organizate sau nu, inclusiv cele cu caracter transnațional, cum ar fi: (a) traficul de migranți și traficul de persoane.</i> Importanța Programului reiese și din rolul său de a atinge prioritățile Programului de asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova 2021-2027, în particular Prioritatea III. Libertate, securitate și justiție, Domeniul “Traficul de persoane”: — <i>asigurarea continuării punerii în aplicare a Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023;</i> — <i>consolidarea capacităților instituțiilor de aplicare a legii, ale instituțiilor de urmărire penală și a instituțiilor judiciare pentru a asigura cooperarea cu agențiile UE și statele membre ale UE în ceea ce privește prevenirea și combaterea traficului de persoane;</i> — <i>consolidarea capacităților de identificare timpurie, precum și de furnizare de asistență și sprijin eficace/adevate tuturor victimelor sau potențialelor victime ale</i>

	<i>traficului de persoane, inclusiv asistență juridică, medicală, psihologică și socială prin intermediul autorităților/ONG-urilor profesionale, având în vedere o abordare specifică genului și sensibilă la nevoile copiilor.</i> În ultimii ani, a luat amploare utilizarea tehnologiilor informaționale în comiterea TFU. Aceasta fiind identificată și ca o problemă în domeniu, care urmează să se regăsească în obiectivele și acțiunile din Program. În acest context, Programul este în concordanță cu Programul de activitate al Guvernului „Moldova prosperă, sigură, europeană”, în particular la par. V. Politici sectoriale prioritare, sectorul “Afaceri Interne” punctul “Creșterea și modernizarea capabilităților și a proceselor de combatere a infracțiunilor comise în mediul online și cu utilizarea tehnologiilor digitale prin ajustarea cadrului legal, implementarea mecanismelor și a sistemelor moderne de investigare”. De asemenea, prin obiectivul Programului, care se va referi la consolidarea capacităților specialiștilor, Programul va contribui la realizarea punctului “Consolidarea profesiilor juridice în sistemul de drept național (avocatura, notariatul, medierea, executorii, experții judiciari)” din sectorul “Justiție”.
8. Perioada planificată pentru elaborarea documentului de politici publice	Etapele elaborării Programului propus implică: a) elaborarea și evaluarea calității și conformității Conceptului de către Cancelaria de Stat– martie-aprilie 2023; b) Publicarea Conceptului – martie-aprilie 2023: - informarea părților interesate - crearea grupului de lucru responsabil de elaborarea Programului c) elaborarea Programului și a Planului de Acțiuni– aprilie-iulie 2023; c) consultarea publică a Programului și a Planului de Acțiuni cu grupurile de lucru constituite (actorii implicați, partenerii de dezvoltare, societatea civilă) – august 2023; d) inițierea procesului de avizare, redactarea finală și validarea publică a Programului și Planului de Acțiuni – septembrie-octombrie 2023.
9. Părțile implicate	1. Programul și Planul de Acțiuni reprezintă inițiativa Cancelariei de Stat, care va fi asistată în elaborarea proiectului documentului de experți în domeniu, cu suportul partenerilor de dezvoltare (Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Republica Moldova) și organizațiilor societății civile (Centrul Internațional “La Strada”). Elaborarea documentelor va implica următoarele instituții publice, parteneri de dezvoltare și organizații necomerciale: <u>Ministere și alte instituții publice:</u> - Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; - Ministerul Afacerilor Interne; - Centrul pentru Combaterea Traficului de Persoane; - Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; - Biroul Migrație și Azil;

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale;
- Inspectoratul de Stat al Muncii;
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă;
- Agenția Națională Asistență Socială;
- Centrul pentru asistența și protecția victimelor și potențialelor victime ale TFU, mun. Chișinău;
- Consiliul Superior al Magistraturii;
- Ministerul Justiției;
- Institutul Național al Justiției;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Educației și Cercetării;
- Ministerul Sănătății;
- Ministerul Culturii;
- Procuratura Generală;
- Serviciul de Informații și Securitate;
- Agenției Servicii Publice;
- Biroului relații cu diaspora din cadrul Cancelariei de Stat

Parteneri de dezvoltare:

- Ambasada SUA;
- Organizația Internațională pentru Migrație, Misiunea în Republica Moldova;
- Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, Misiunea în Republica Moldova

Organizații necomerciale:

- Centrul Internațional “La Strada”
- Centrul Național pentru Prevenirea Abuzului față de Copii
- AO ”CNFACEM”
- Fundația ”Terres des Hommes”

În calitate de mecanisme de participare vor fi organizate consultări publice, ședințe ale grupurilor de lucru.

2. Pentru asigurarea integrării principiului “*nimeni să nu fie lăsat în urmă*”, Programul va cuprinde acțiuni ce vor avea ca beneficiari grupurile vulnerabile la TFU. Grupurile vulnerabile au fost analizate în Rapoartele naționale de realizare a politicii în domeniul TFU, fiind integrat și *Profilul victimei TFU*, care ne oferă date importante despre persoanele care au devenit victime ale TFU: genul, vârsta, nivelul de educație, mediul rural sau urban, naționalitatea și etnia, etc. De asemenea, urmare a consultărilor publice a proiectului Conceptului cu partenerii internaționali și organizațiile societății civile din 31 martie 2023, au fost menționate de către participanți grupurile țintă care urmează să fie integrate, în special, la segmentul Prevenirii TFU, și dintre acestea fac parte: tinerii în general, și în special tinerii specialiști, femeile și fetele care au suferit urmare a violenței domestice, subiecți ai probațiunii, persoanele refugiate, persoanele fără un loc de muncă.